ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ชุติกาญจน์ เหล็กเพชร [1*] สาโรจน์ เผ่าวงศากุล [2]

รับบทความ: 8 กันยายน 2568 แก้ไขบทความ: 24 กันยายน 2568 ตอบรับบทความ: 30 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยการบริหาร 2) การควบคุมภายในสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 17 คน และครูในสถานศึกษาจำนวน 281 คน รวมทั้งสิ้น 298 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารโดยใช้เป้าหมาย ด้านการบริการเวลา ด้านการกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ และด้านการสร้างผลงานจากจุดแข็ง 2) การควบคุมภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผล และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร การควบคุมภายใน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

[1-2] หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

* อีเมล: namtan414@gmail.com

The Relationship between Administrative Factors and Internal Control of Schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

Chutikan Lekpeth [1*]
Saroch Pauwongsakul [2]

Abstract

This research aimed to study the administrative factors, internal control of school and the relationship between administrative factors and internal control of schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample in this research consisted of 298 school administrators 17 and teachers 281 from schools located in border areas. Stratified random sampling was employed based on the size of the schools. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire, with content validity ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.95. The statistical methods used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient, with the level of statistical significance set at 0.05.

The results indicated that: 1) The administrative factors of schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 were found to be at a high level overall. When considering each aspect, all administrative factors were rated at a high level. Ranked by mean scores, the highest was effective decision-making, followed by management by objectives, time management, goal setting and prioritization, and performance based on strengths. 2) The internal control of schools under the Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 3 was also found to be at a high level overall. When analyzed by specific components, all aspects were rated at the highest level. Ranked by mean scores, the highest was information and communication, followed by control activities, control environment, risk assessment, and monitoring and evaluation. And 3) The relationship between administrative factors and internal control of schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 was found to be highly positive with a statistically significant correlation.

Keywords: Administrative Factors, Internal Control, Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

[1] Master of Education Program in Educational Administration, Kanchanaburi Rajabhat University
* E-mail: namtan414@gmail.com

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 62 บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ จึงกำหนดพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง (กระทรวงการคลัง, 2561ข, หน้า 20) โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งได้แก่หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพรวมถึงยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหารให้สามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานของรัฐ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดเรื่องการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การตรวจสอบภายในยังเป็นการให้บริการข้อมูลแก่ฝ่ายบริหารและเป็นหลักประกันขององค์กรในด้านการประเมินประสิทธิผลโดยการเสนอรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าขององค์กร รวมทั้งการเป็นผู้ให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหารในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และภายใต้การจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลและดูแลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า (กระทรวงการคลัง, 2561ข)

ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ปัจจัยการบริหารจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการนำพาองค์กรให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารเวลา การสร้างผลงานจากจุดแข็ง การกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารโดยใช้เป้าหมาย (Drucker & Maciariello, 2005) มีบทบาทต่อความสำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะในภาคการศึกษา การบริหารที่ดีจะส่งผลต่อคุณภาพของครู นักเรียน และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในปัจจุบัน ผู้บริหารไม่เพียงต้องมีทักษะทางวิชาการ แต่ต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหา วางแผน แก้ไขสถานการณ์ และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด อีกทั้งยังต้องบริหารคน

ด้วยความเข้าใจและใช้จุดแข็งของทีมให้เกิดผลสูงสุด ปัจจัยการบริหารจึงเป็นเสาหลักที่ช่วยให้ผู้นำองค์กรสามารถกำหนดทิศทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพ

“การควบคุมภายใน” เป็นกระบวนการที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานร่วมกันกำหนดขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจว่าการบริหารและการปฏิบัติงานจะสามารถบรรลุเป้าหมาย และให้เกิดผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมถึงกระบวนการในการจัดการ วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ผู้บริหารของหน่วยงานรับตรวจควรให้ความสำคัญเพราะเป็นพันธกรณี ซึ่งจะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่รับตรวจ โดยที่ผู้บริหารริเริ่มและดำเนินการสร้างบรรยากาศ เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมการควบคุม ควรกำหนดบทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการควบคุมภายใน โดยมีหน้าที่ประเมินระบบควบคุมภายในอย่างอิสระ มีทรัพยากรที่เพียงพอและมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถที่จะทำหน้าที่ประเมินระบบควบคุมภายในเพื่อสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศต่อผู้บริหารในการปรับปรุงระบบ การควบคุมภายใน และกระบวนการบริหารความเสี่ยง (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2559) โดยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์กร โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่ต้องประสานงานระหว่างการบริหารงานและการควบคุมเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบาย โดยผู้บริหารมีหน้าที่วางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษา วิสัยทัศน์และนโยบายที่ถูกกำหนดโดยผู้บริหารต้องสอดคล้องกับกระบวนการควบคุมภายในที่สามารถตรวจสอบและวัดผลได้ เมื่อทั้งสองส่วนทำงานร่วมกันได้อย่างดี จะช่วยให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ และการบริหารที่ดีต้องมีการจัดโครงสร้างสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อกำหนดความรับผิดชอบและแบ่งหน้าที่ให้กับบุคลากรซึ่งจะช่วยให้ระบบควบคุมภายในทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนดไว้ สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูประบบราชการโดยการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ยึดหลักธรรมาภิบาล มีตัวชี้วัดความสำเร็จเพื่อประเมินผลการปฏิบัติราชการ อย่างไรก็ตาม สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ยังพบปัญหาในการดำเนินงานการควบคุมภายใน โดยพบว่าการดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์เนื่องจากผู้รับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน การดำเนินงานจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาผู้รับผิดชอบแต่ละสถานศึกษายังขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำ สถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการควบคุมภายใน สถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานการควบคุมภายในไม่เพียงพอ ส่งผลให้มีแนวทางในการบริหารและการดำเนินงานการควบคุมภายในที่ไม่เหมาะสม มีระบบติดตามผลที่ไม่ต่อเนื่องและเพียงพอ ดังนั้น เมื่อเกิด

ปัญหาข้อผิดพลาดในการดำเนินงานจึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและทันเวลา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางหรือเป็นข้อมูลในการบริหารการควบคุมภายในสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 และผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลในการวิจัยไปปรับปรุงนโยบายการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อศึกษาการควบคุมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษามีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของปัจจัยการบริหารมีรายละเอียด ดังนี้

สุรชัย พรมปากดี (2565) กล่าวว่า การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบโดยอาศัยทรัพยากรทางการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการจัดการ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการชักจูงให้คนหันมาช่วยเหลืองานขององค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานให้ได้รับผลสำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์โดยที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นทั้งหัวหน้า ผู้นำ ผู้ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยกระบวนการ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการด้านบุคคลการอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการจัดการงบประมาณ

ดรักเกอร์ (Drucker, 2002) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นการทำงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์การที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่น ๆ เครื่องจักร วัตถุดิบ เงินทุนรวมทั้งข้อมูลสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมภายใน โดยมีหน่วยงานและนักวิชาการให้ความหมายของการควบคุมภายในไว้หลายลักษณะ ซึ่งสามารถรวบรวมได้ดังนี้

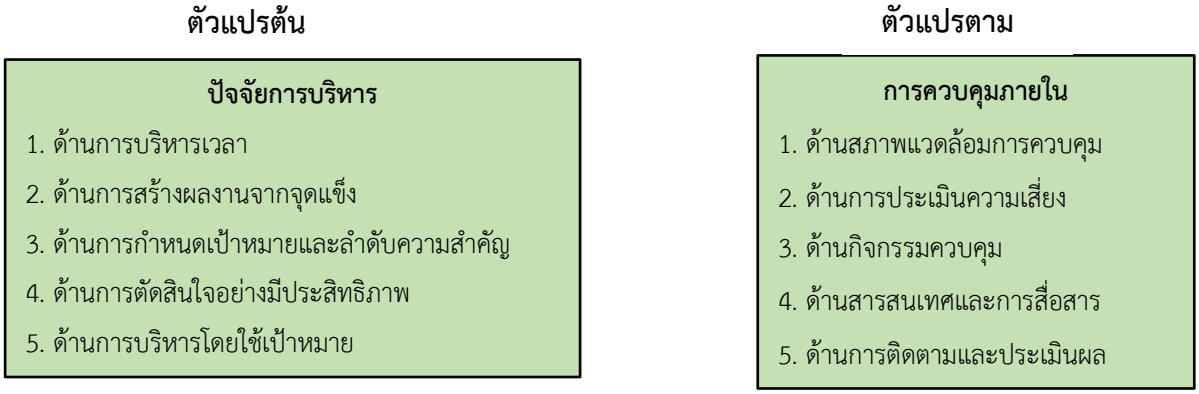
กระทรวงการคลัง (2561ก,) กระบวนการควบคุมภายในในการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

อรญา เหง่าศิลา (2562) กล่าวว่า การควบคุมภายในกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การทบทวนวรรณกรรมช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารและการควบคุมภายในของสถานศึกษาเนื้อหาที่ศึกษาถูกนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดและกำหนดตัวแปรต้น ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ช่วยในการออกแบบเครื่องมือวิจัย เช่น แบบสอบถามหรือแนวทางสัมภาษณ์ให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมรวมทั้งใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลให้เชื่อมโยงกับทฤษฎีและผลงานที่มีอยู่เดิม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของดรักเกอร์และมาเซียเรียลโล (Drucker & Maciariello, 2005) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารเวลา ด้านการสร้างผลงานจากจุดแข็ง ด้านการกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ ด้านการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการบริหารโดยใช้เป้าหมาย สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของกระทรวงการคลัง (2561ก) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 1,320 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3, 2567) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 17 คน และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 281 คน รวมทั้งสิ้น 298 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างมาเครื่องมือแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหารมี 5 ด้าน และ การควบคุมภายใน 5 ด้าน นำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00 และนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 298 ชุด กำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารเวลา	4.21	0.79	มาก
2. ด้านการสร้างผลงานจากจุดแข็ง	4.19	0.80	มาก
3. ด้านการกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ	4.20	0.79	มาก
4. ด้านการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	0.78	มาก
5. ด้านการบริหารโดยใช้เป้าหมาย	4.22	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.21**	**0.78**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$= 4.23, S.D.= 0.78) รองลงมาคือ ด้านการบริหารโดยใช้เป้าหมาย ($\bar{X}$= 4.22, S.D.= 0.80) ด้านการบริการเวลา ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= 0.79) ด้านการกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ ($\bar{X}$= 4.20, S.D.= 0.79) และด้านการสร้างผลงานจากจุดแข็ง ($\bar{X}$= 4.19, S.D.= 0.80) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิเคราะห์การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม

การควบคุมภายในของสถานศึกษา ในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	4.21	0.79	มาก
2. ด้านการประเมินความเสี่ยง	4.21	0.80	มาก
3. ด้านกิจกรรมควบคุม	4.22	0.81	มาก
4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	4.23	0.81	มาก
5. ด้านการติดตามและประเมินผล	4.21	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.22**	**0.30**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.22, S.D.= 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}$=

4.23, S.D.= 0.81) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมควบคุม ($\bar{X}$= 4.22, S.D.= 0.81) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ($\bar{X}$= 4.21, S.D.=0.79) ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$= 4.21, S.D.=0.80) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)						
ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา	การควบคุมภายในของสถานศึกษา					Y
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	
X_1	0.90**	0.89**	0.89**	0.89**	0.88**	0.98**
X_2	0.90**	0.89**	0.88**	0.90**	0.87**	0.97**
X_3	0.91**	0.91**	0.90**	0.91**	0.89**	0.98**
X_4	0.90**	0.90**	0.90**	0.91**	0.90**	0.98**
X_5	0.90**	0.90**	0.90**	0.90**	0.90**	0.98**
$X_{รวม}$	0.98**	0.98**	0.98**	0.98**	0.97**	0.93**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก (r=0.93) อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถเรียงตามลำดับค่าสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง (r=0.98) ด้านกิจกรรมควบคุม (r=0.98) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (r=0.98) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม (r=0.98) และด้านการติดตามและประเมินผล (r=0.97)

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน จึงทำให้มีการพัฒนาของผู้บริหาร รวมถึงพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะเป็นมืออาชีพ มีการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาและจัดการศึกษาภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดการโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน กระจายงานโดยยึดเอาความถนัดและ

ความสามารถของบุคลากรเป็นสำคัญ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และการมีส่วนร่วมในการบริหารและแสดงความคิดเห็น ดังที่ อุเทน พันทวี (2566) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารมีความสำคัญกับการบริหารจัดการที่เหมาะสม ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วม มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกที่ดี ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการใช้แผนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงานในสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน บุคลากรในสถานศึกษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยความจริงใจ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออารีต่อกันระหว่างเพื่อนครูในสถานศึกษา ตลอดจนร่วมกันสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ทุกคนเข้าใจตรงกันและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมาลย์ ลีทอง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานควบคุมภายในและบุคลากรในสถานศึกษา ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐของกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่สถานศึกษากำหนด ส่งผลให้การควบคุมภายในบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างดี ดังที่ รสา ทรัพย์เจริญไวทย์ (2559) ได้กล่าวว่า การควบคุมภายในนั้น มีการปฏิบัติตามมาตรฐานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่มีกฎเกณฑ์วางไว้อย่างเป็นระบบ มีการประเมินตามแบบที่ระเบียบกฎหมายกำหนดไว้ตามห้วงระยะเวลา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ถ้ามีการควบคุมภายในที่ดี มีการแบ่งแยกหน้าที่ชัดเจน การควบคุมภายในมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ ก็สามารถทราบความก้าวหน้าของผลงานนั้น ๆ ได้ ทำให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน อีกทั้งการมีระบบควบคุมภายในจะช่วยขจัดงานที่ซ้ำซ้อน ดูแลไม่ให้สูญเสียทรัพย์สินโดยไม่จำเป็น เป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการดำเนินงานควบคุมภายในของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัชญ์ณัฏฐ์ ผ่องธรรม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในเกณฑ์ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยการบริหารและการควบคุมภายใน สะท้อนถึงความตระหนักรู้ในบทบาทของตนเองอย่างลึกซึ้ง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยการบริหารจึงเป็นเหมือนการเตรียมสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการพัฒนาในทุกด้าน และเมื่อระบบภายในมีความชัดเจนโปร่งใส และตรวจสอบได้ ก็จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นทั้งต่อบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนรอบข้าง และเมื่อบุคลากรรับรู้ได้ถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมุ่งมั่นของผู้บริหารสถานศึกษา จะเกิดความร่วมมือ เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาและดำเนินงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรณวิทย์ กีดก้อง และนงลักษณ์ ใจฉลาด (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาต คำวัจนัง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านการบริหารโดยใช้เป้าหมาย ด้านการบริการเวลา ด้านการกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ และด้านการสร้างผลงานจากจุดแข็ง

2. การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการติดตามและประเมินผล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมควบคุม

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. พบว่าปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำ การวางแผน และการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถานศึกษา

2. การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยเสริมความเข้มแข็งของระบบการควบคุมภายใน

3. การประยุกต์ใช้หลักการบริหารที่เหมาะสมช่วยให้การควบคุมภายในมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา

4. ข้อค้นพบใหม่คือ การเชื่อมโยงระหว่าง “การบริหารเชิงมีส่วนร่วม” กับ “กลไกการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ” ซึ่งยังไม่ค่อยถูกกล่าวถึงชัดเจนในงานวิจัยที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องแนวทางการควบคุมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2. ควรศึกษาเรื่องบทบาทผู้บริหารที่ส่งผลต่อการควบคุมภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

3. ควรศึกษาเรื่องการบริหารงานงบประมาณที่ส่งผลต่อการดำเนินงานควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

บรรณานุกรม

กระทรวงการคลัง. (2561ก). *มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ.*

_____. (2561ข). *พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ

บรรณวิทย์ กืดก้อง และนงลักษณ์ ใจฉลาด. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 6(3),* 89-98.

รสา ทรัพย์เจริญไวทย์. (2559). *การศึกษาการดำเนินงานควบคุมภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา). https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=4923

วรัชญ์ณัฏฐ์ ผ่องธรรม. (2560). *การควบคุมภายในที่ส่งผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม). Thailis. https://www.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=463359

วิมาลย์ ลีทอง. (2563). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร). SNRU e-Thesis. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=61421229119

สมมาต คำวัจนัง. (2561). *รูปแบบความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผลคะแนนการปฏิบัติงานสูง* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสยาม.

สุรชัย พรมปากดี. (2565). *ปัจจัยทางกการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร). SNRU e-Thesis. https://e- thesis.snru.ac.th/ file_thesis/ 2023022463421229101_fulltext.pdf

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (2565). *รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน.*

_____. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กลุ่มนโยบายและแผน

อรญา เหง่าศิลา. (2562). *การควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการทำงาน.* (สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์). https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Orraya.Nga.pdf

อุเทน พันทวี. (2566). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร). NU Intellectual Repository. https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/6326

Drucker, P. F. (2002). *The effective executive.* Harper Collins.

Drucker, P. F., & Maciariello, J. A. (2005). *The effective executive in action.* Harper and Row.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3),* 607-610.